

107. Møde.

Torsdag den 8. April Kl. 13³⁰.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Eventuelt: Første Behandling af Forslag til Lov om Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 5855, Fremsættelsen i Tidenden Sp. 5339).

Første Næstformand (Vanggaard): Denne Sag kan i indeværende Møde kun behandles med Tingets Samtykke. Hvis ingen gør Indsigelse, betragter jeg dette Samtykke som givet. (Ophold). Det er givet.

Sagen sattes til Forhandling.

Fr. Andersen: Jeg har den Ære paa mit Partis Vegne at anbefale det foreliggende Forslag til en hastig og velvillig Behandling og hurtig Ophøjelse til Lov. Der er for mig ikke ringeste Tvivl om, at Landets Befolkning haaber og venter dette, og at man i alle Lag og Lejre med stort og afgjort Flertal er den højtærede Regering taknemmelig for dens Initiativ. Jeg erkender gerne, at der, for saa vidt man mener at have Interesse deri, i den foreliggende Situation vilde kunne findes adskilligt Stof, der kan gøres til Genstand for udførlige og vidtstrakte Betragtninger, men jeg kan ikke lægge hverken Hovedvægten eller nogen afgørende Vægt derpaa. Jeg holder mig til Kendsgerningen, som den foreligger, den alvorlige Kendsgerning, at vi uden Regeringens hurtige Handling og uden Rigsdagens Tilslutning til det foreliggende Forslag i Løbet af af ca. 1½ Døgn vilde se vort Land i en ulykkelig Stilling, truet af en omfattende Lønkamp, hvis Omfang og Varighed ingen forud kan angive noget bestemt om, men hvis ødelæggende Virkninger meget hurtigt og i stigende Omfang vilde gøre sig gældende overalt i det danske Samfund. Der er ingen paa Rigsdagen, der kan tage Ansvaret herfor, og der er derfor efter min Opfattelse heller ikke nogen Vej udenom: den truende Konflikt maa ikke komme til Udbrud, den maa afværges.

Det er sket nogle Gange, at Rigsdagen

har maattet tage Stilling til en Situation af den Art, som nu paa ny foreligger, og det vil erindres, at da vi for ca. et Aar siden maatte tage Stilling til og løse en Konflikt-situation paa Overenskomstomraadet, var de i øvrigt paa flere Punkter uenige Parter enige om de nye Forhandlingsregler. Kendskabet hertil styrkede Haabet om, at Parterne i Aar vilde komme igennem de altid besværlige Forhandlinger og opnaa en Overenskomst. Dette var, tror jeg, almindeligt ventet overalt, og den Opfattelse, tror jeg, raadede i Virkeligheden lige indtil Meddelelsen om Arbejdsgivernes Forkastelse af Mæglingforslaget forelaa. Nu kan man gerne beklage, og deri kan jeg ogsaa være enig, at de Organisationer, hvis naturlige Opgave det er at varetage de herhenhørende Anliggender, ikke har vist sig at være i Stand til at naa til en Løsning, men jeg gentager, at det kan ikke nytte at hæfte sig derved, at opholde sig ved en Beklagelse. Vi maa holde os til Kendsgerningen, som den foreligger, den truende Situation, at en stor Arbejdskamp kan udbrude.

Dette er altid en Ulykke, altid meget farligt, aldrig den Vej, som bør foretrækkes, men navnlig naar Forholdene ligger, som de ligger i disse Aar, Forholdene ude omkring i Verden, som paa en Række Omraader er bestemmende ogsaa for vore Forhold, og naar vi er vidende om, at der ikke er mange Dage imellem, at vi her paa Rigsdagen maa forhandle om Foranstaltninger, nødvendige eller ønskelige, alle sammen sigtende til i videst mulige Omfang at afbøde de uheldige Virkninger af Forholdene ude omkring paa vore indre Anliggender, og naar vi er vidende om, at det har været og fremdeles maa være Regeringens Hovedopgave aarvaagent at følge alle saadanne Forhold, og vi ved, den ejer redelig Vilje til en ligelig Hensyntagen til alle Sider, saa kan man være mere eller mindre tilfreds med de opnaaede Resultater, mere eller mindre tilfreds med den bestaaende Tingenes Tilstand, man vil dog ikke kunne komme udenom, at paa mange Omraader er der en meget betydelig Beskæftigelse, Hjulene er i Gang, og vi har ogsaa Lov at sige, at de er det paa en saadan Maade, at det i bogstavelig Forstand er lønnende — vi har set, at man mange Steder har deklareret meget betydelige Udbytter, vi har Prisstigning o. s. v. —, og saa er det en ganske afgjort Ting, at det danske Samfund og dets Lovgivningsmagt ikke kan være en passiv Tilskuer, vi kan ikke vente, indtil Uvejret er brudt løs og vi ser, hvad det udarter til. Nej, saa gælder det om at hindre, at noget af det, som majsommeligt